

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2020-2021

Anul de studiu II / Semestrul 4

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Departamentul Filologie
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / calificarea	Limba și literatura română – Limba și literatura engleză Filolog – 264301; secretar literar – 264305; asistent de cercetare în filologie – 264315 / acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Atitudini culturale românești (1920-1944)			2.2. Cod disciplină	RER223		
2.3. Titularul activității de curs							
2.4. Titularul activității de seminar	Drd. Sorina Victoria						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	4	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	-	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	-	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					47 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități - pregătire în sesiune					10

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Literatură, cultură și civilizație română (Începuturi-1870)</i> <i>Literatură, cultură și civilizație română (1870-1890)</i> <i>Literatură, cultură și civilizație română (1890-1920)</i>
4.2. de competențe	- Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc - Exemplificarea formelor de evoluție a literaturii române (epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar în context istoric și cultural. Explicarea unor concepte-cheie în înțelegerea literaturii române

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Amfiteatru dotat cu tablă, video-proiector și ecran de proiecție

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc C4.1 Descrierea și exemplificarea evoluției literaturii române C4.2 Exemplificarea formelor de evoluție a literaturii române (epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar în context istoric și cultural. Explicarea unor concepte-cheie în înțelegerea literaturii române A4.1 Relaționarea textelor și contextelor diverse, operarea cu tehnicile de analiză textuală. Abordarea în
-------------------------	---

	diverse perspective interpretative a unui text literar A4.2 Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar al culturii române, în contexte diferite A4.3 Formularea, în cadrul unor proiecte profesionale, a unui punct de vedere profesional, asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară, pornind de la bibliografia de specialitate
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<i>Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a principalelor momente din evoluția cronologică a culturii și a literaturii românești din perioada interbelică</i>
7.2 Obiectivele specifice	<p>O1. Cunoașterea principalelor aspecte din evoluția cronologică a comentariilor asupra principalelor fenomene de cultură și asupra unor opere literare românești reprezentative</p> <p>O2. Cultivarea sentimentului patriotic, a respectului față de valorile culturale naționale</p> <p>O3. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților literare</p> <p>O4. Integrarea fenomenelor culturii și literaturii românești în contextul larg al valorilor culturii și literaturii universale.</p> <p>O5. Formarea unei baze de orientare cu largă deschidere pentru aprofundarea ulterioară, din perspectiva educației permanente, a temelor discutate, dar și a altor teme vizând raporturile culturii și literaturii românești cu valorile culturii și literaturii europene</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs practic	Metode de predare	Observații
C1. Considerații preliminare 1. Periodizare și contextualizare 2. Temele cursurilor și seminariilor 3. Bibliografia generală	Prezentare asistată de calculator (Power Point)	2h S1
C2. Coordonate scriitoricești în spațiul cultural și literar românesc interbelic 1. <i>Pasiunea pentru presă</i> : tendința de grupare a scriitorilor în jurul unor mari publicații apărute în capitală sau în centrele provinciilor istorice; tendința de dispersare spre mulțimea publicațiilor apărute ca rezultat al stimulării energiilor creatoare locale de pe întreg cuprinsul țării 2. <i>Ieșirea din sedentarism</i> : afirmarea unor noi experiențe literare; implicarea în planul vieții politice, în planul vieții universitare, în activitatea diplomatică, în planul vieții religioase, în activitatea de culturalizare 3. <i>Formația intelectuală</i> : deschiderea spre noi orizonturi culturale și polarizarea atitudinilor: „europeismul”, tendința de abandonare a climatului autohton prin imitare, adaptare și integrare europeană, având ca repere valorile Occidentului; autohtonismul, tendința adversă, de evadare din formele civilizației apusene și de reîntoarcere la valorile tradiționale românești 4. <i>Repere bibliografice</i>	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S2
C3. Nicolae Iorga (1871-1940) și orientarea neosămănătoristă (1) 1. <i>Nicolae Iorga (1871-1940). Repere biobibliografice</i> 2. <i>Repere neosămănătoriste</i> : • exigențe normative și deziderate ideologice și artistice specifice sămănătorismului antebelic; • reiterarea eticului și a etnicului ca factori subordonanți pentru estetic 3. <i>Publicații neosămănătoriste</i> : 3.1. „Neamul românesc” (1906-1940; 1916-1918, la Iași, în rest, la București) • „Neamul românesc literar” (Vălenii de Munte, 1908-1912; 1925-1926) 3.2. „Cuget clar” (București, 1928-1936), devenită „Cuget clar (Noul Sămănător)” (București, 1936-1940) 3.3. „Ramuri. Drum drept” (1915-1947, cu întreruperi și modificări de titlu; 1915-1917, la Iași, în rest, la Craiova) 3.4. „Junimea literară” (1904-1914; 1925-1939; Cernăuți, 1904; Suceava, 1904-1914; Cernăuți, 1925-1939) 3.5. „Floarea soarelui” (București, 1927-1929) 3.6. „Floarea darurilor” (Piatra Neamț, 1931), devenită, la sugestia lui Nicolae Iorga, „Noua Floare a darurilor” (Piatra Neamț, 1931-1932)	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S3
C4. Nicolae Iorga (1871-1940) și orientarea neosămănătoristă (2) 4. <i>Conferințele radiodifuzate</i> : ♦ <i>Sfaturi pe întunec</i> , I-II, 1936-1940): 4.1. Evoluția literaturii 4.2. Problemele învățământului 4.3. Modelul înaintașilor 4.4. Drepturile istorice ale românilor asupra teritoriului național 4.5. Modelul european al Italiei și trezirea energiilor latinității în strânsă legătură cu dependența de spațiu a raselor 4.6. Valoarea națională a unor mari personalități din istoria și din cultura românească, necesitatea conservării vestigiilor istoriei, a valorilor artei populare și medievale, a organizării	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S4

muzeelor și a arhivelor 4.7. Reactualizarea unor noțiuni morale și estetice fundamentale din gândirea poporului		
C5. Nicolae Iorga (1871-1940) și orientarea neosămănătoristă (3) 5. Lecturi complementare: ♦ <i>Istoria literaturii românești contemporane</i> (I-II, 1934 ¹): II, În căutarea fondului (1890-1934). Capitolul VII. „După războiul” și criza bolilor literare 6. Aspecte ale receptării: „Țara noastră” (1925) 7. Bibliografie și site-grafie	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S5
C6. Eugen Lovinescu (1881-1943) și ofensiva modernistă (1) 1. <i>Eugen Lovinescu (1881-1943). Repere biobibliografice</i> 2. „Sburătorul” și tendința de europeanizare	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S6
C7. Eugen Lovinescu (1881-1943) și ofensiva modernistă (2) 3. <i>Sincronism și interdependență. Omogenizarea civilizațiilor</i> : ♦ <i>Istoria civilizației române moderne</i> (I-III, 1924-1925 ¹ ; I. Forțele revoluționare, 1924; II. Forțele reacționare, 1925; III. Legile de formație ale civilizației române, 1925) 3.1. Imitația 3.2. Adaptarea 3.3. Integrarea	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S7
C8. Eugen Lovinescu (1881-1943) și ofensiva modernistă (3) 4. <i>Sincronism și diferențiere. Delimitarea esteticului de etic și etnic</i> : ♦ <i>Critice</i> (I-X, 1909-1929 ¹ ; I-IV, 1920 ² ; I-VII, 1925-1929 ³ ; ed. definitivă) ♦ <i>Istoria literaturii române contemporane</i> (I-VI, 1926-1929; I. Evoluția ideologiei literare, 1926; II. Evoluția criticii literare, 1926; III. Evoluția poeziei lirice, 1927; IV. Evoluția poeziei epice, 1928; VI. Mutația valorilor estetice, 1929) 4.1. Autonomia valorilor estetice 4.2. Limitarea universalității esteticului. Mutația valorilor estetice 4.3. Problema revizuirilor	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S8
C9. Eugen Lovinescu (1881-1943) și ofensiva modernistă (4) 5. Lecturi complementare. <i>Scriserile memorialistice</i> : 5.1. <i>Memorii, Aqua forte</i> (I-IV, 1930-1941 ¹ ; [I.] <i>Memorii 1900-1916</i> , 1930; [II.] <i>Memorii 1916-1930</i> , 1932; <i>Memorii, III (Portrete și scene din viața literară)</i> , 1937; [IV.] <i>Aqua forte</i> , 1941) 5.2. „Sburătorul”. <i>Agende literare</i> (I-VI, 1993-2002 ¹) 6. Aspecte ale receptării 7. Bibliografie și site-grafie	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S9
C10. Nichifor Crainic (1889-1972) și defensivă tradiționalistă (1) 1. <i>Nichifor Crainic (1889-1972). Repere biobibliografice</i> 2. „Gândirea” și tendința de autohtonizare	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S10
C11. Nichifor Crainic (1889-1972) și defensivă tradiționalistă (2) 3. <i>Fenomenul de pseudomorfoză</i> : ♦ <i>Lucian Blaga, Revolta fondului nostru nelatin</i> (1921) ♦ <i>Nichifor Crainic, Parsifal</i> (1924)	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S11
C12. Nichifor Crainic (1889-1972) și defensivă tradiționalistă (3) 4. <i>Tradiționalismul spiritualizat</i> : 4.1. Reacții împotriva modernismului lovinescian de la „Sburătorul”: ♦ <i>Nichifor Crainic, A doua neatârnare</i> (1926) ♦ <i>Nichifor Crainic, Spiritualitate</i> (1928) 4.2. Reacții împotriva raționalismului grupării intelectualiste de la „Viața românească” și distanțarea față de sămănătorism: ♦ <i>Nichifor Crainic, Sensul tradiției</i> (1929) ♦ <i>Nichifor Crainic, Sufletul românesc</i> (1942)	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S12
C13. Nichifor Crainic (1889-1972) și defensivă tradiționalistă (4) 5. <i>Campania „generaționistă”</i> : ♦ <i>Radu Dragnea, Trecerea între generații</i> (1928) ♦ <i>Nichifor Crainic, Spiritualitate</i> (1928) ♦ <i>Sorin Pavel, Ion Nestor, Petre Marcu-Balș, Manifestul „Crinului Alb”</i> (1928) 6. Aspecte ale receptării: ♦ <i>Mihai Ralea, Credo quia absurdum</i> (1925) ♦ <i>G. M. Ivanov, Nichifor Crainic</i> (1926) ♦ <i>Mihai Ralea, Misiunea unei generații</i> (1928) ♦ <i>Mihai Ralea, Rasputinism</i> (1928) ♦ <i>Mihai Ralea, Precizări</i> (1929) ♦ <i>Mihai Ralea, Iarăși ortodoxismul</i> (1929) ♦ <i>Al. Dima, Problema mișcării ortodoxiste</i> (1929) ♦ <i>Mihai Ralea, Misiunea generației tinere</i> (1930) ♦ <i>Virgil Fulicea, Pe planul ideologiei naționaliste. Nichifor Crainic: Puncte cardinale în haos</i> (1936) ♦ <i>Lucian Blaga, Gândirismul. Răspuns la Discursul de recepție în Academia Română al lui Nichifor Crainic</i> (1941) 7. Bibliografie și site-grafie	Prelegere asistată de calculator (Power Point) Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	2h S13
C14. Concluzii. Evaluare finală	Lucrare scrisă	2h / S14
8.2 Bibliografie minimală obligatorie		
<ul style="list-style-type: none"> • Tematică, bibliografie, sinteze în vol.: Ileana Ghemeș, <i>Atitudini culturale românești (1920-1940)</i>, Alba Iulia, Tipografia Universității „1 		

Decembrie 1918", Seria „Didactica”, 2011, 2013²

1. Keith Hitchins, *Marea dezbatere*, în vol. *România 1866-1947*, traducere de George G. Potra și Delia Răzdolescu, București, Editura Humanitas, 1996, pp. 315-358
2. Z. Ornea, cap. *Rațiunea și raționalismul - sub acuzare*, în vol. *Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea*, București, Editura Eminescu, 1980, pp. 237-300
3. Al. Husar, cap. *Ideea europeană sau Noi și Europa (istorie, cultură, civilizație)*, Institutul European Iași. Hyperion Chișinău, 1993, pp. 341-364
4. G. Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1982
5. *Atitudini și polemici în presa literară interbelică. Studii și antologie*, București, Institutul de Istorie și Teorie literară, 1984
6. Constantin Pricop, *Seduția ideologiilor și luciditatea (rigoarea) criticii. Privire asupra criticii literare românești din perioada interbelică*, București, Editura Integral, 1999
7. Ileana Gheș, *Orientări culturale românești în perioada interbelică. Personalități, comentarii și texte*, Alba Iulia, Editura Aeternitas, Colecția Bibliotheca Universitatis Apulensis, XX, Seria Filologie, 2010
8. Nicolae Iorga, *Sfaturi pe întunec. Conferințe la Radio (1931-1938)*, ediție îngrijită și note de Valeriu și Sanda Râpeanu, prefața și tabel cronologic de Valeriu Râpeanu, București, Editura Minerva, 1996
9. N. Iorga, „După războiul” și criza bolilor literare, în vol. *Istoria literaturii românești contemporane, II, În căutarea fondului (1934)*, ediție îngrijită, note și indici de Rodica Rotaru, prefața de Ion Rotaru, Editura Minerva, București, 1985, pp. 269-347: I. *Influența războiului de unitate națională* (pp. 269-277); II. *Publicațiile periodice* (pp. 277-300); III. *Scriitorii* (pp. 300-322); IV. *Povestitorii* (pp. 323-343); V. *Semne de îndreptare* (pp. 343-347)
10. E. Lovinescu, *Istoria civilizației române moderne*, ediție și studiu introductiv de Z. Ornea, București, Editura Minerva, 1997 (Colecția „Cărți fundamentale ale culturii române”)
11. E. Lovinescu, *Istoria literaturii române contemporane*, vol. 1-2, ediție îngrijită de Eugen Simion, București, Editura Minerva, 1973
12. Nichifor Crainic, *Puncte cardinale în haos*, ediție îngrijită și note de Magda și Petru Ursache, prefața de Petru Ursache, Iași, Editura Timpul, 1996
13. Nichifor Crainic, *Puncte cardinale în haos*. Text integral, studiu introductiv, îngrijire de ediție și note de Constantin Schifirneț, București, Editura Albatros, 1998 (Colecția „Ethnos”)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu (din comisie fac parte reprezentanți ai angajatorilor și asociațiilor profesionale din domeniu), reieșind corelarea conținuturilor predate cu nevoile culturale ale societății actuale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/ laborator / curs practic	<i>CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română</i> <i>CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui subiect literar, operarea cu tehnicile de cercetare</i> <i>CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar românesc în contexte diferite</i> <i>CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite</i> <i>CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra culturii și literaturii române interbelice, pornind de la pozițiile exprimate în bibliografia de specialitate</i>	scrisă (S): lucrare scrisă; chestionar; grilă; test practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	100%
10.6 Standard minim de performanță: Obținerea notei minime 5 SP3. Participarea la realizarea unui proiect de cercetare cu o temă conexasă tematicii cursului. Cerințe minime de promovare (pentru nota 5): participare nesistematică la orele de curs practic; cunoștințe minimale din problematica disciplinei; capacitate redusă de transfer al informației de specialitate; obținerea a minimum 5 pct. la lucrarea scrisă. Cerințe maxime de promovare (pentru nota 10): participare activă și sistematică la dezbaterile de la curs; cunoștințe temeinice din problematica disciplinei; capacitate sporită de transfer al informației de specialitate; obținerea punctajului maxim la toți indicatorii de mai sus.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura director de departament